Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....
Cím: A költségvetés és a beruházó kölcsön
Forrás: Esti Kurir

Osztályozás: 389.6
Hely:
Idő: "1926"
Személy:
Helyszám:

Bp. (Hely) | 1926. 3. 21. (Idő) | (Köt. v. füz.) | (Oldal)

Közp. nyv

A KÖLTSÉGVETÉS ÉS A BERUHÁZÓ KÖLCSÖN

ÍRTA: MÁRKUS JENŐ Dr.

A főváros pénzügyi feladatai között előtérben áll a folyó évi költségvetésnek a megállapítása és azzal kapcsolatosan a külföldi beruházó kölcsönnek a megoldása.

A fővárosnál a költségvetési év egybeesik a naptári évvel. A törvény értelmében az évi költségvetést legkésőbb az előző év november havának végéig kell megállapítani. Miután a tanács ennek a rendelkezésnek nem tudott megfelelni, felhatalmazást kért a törvényhatósági bizottságtól, hogy a költségvetés megállapításáig a főváros háztartását a mult évi költségvetés keretein belül vezethesse. A törvényhatósági bizottság ezt a felhatalmazást folyó évi március hó végéig megadta. Két hét sem választ el már bennünket ettől a határnaptól, de a költségvetés még most sem kész és ha csak a tanács nem fogja időközben az indemnitás meghosszabbítását kieszközölni: *a főváros háztartásában bekövetkezik az „ex-lex!"*

Nem szorul bővebb magyarázatra, hogy úgy a város háztartása, mint az általános gazdasági érdekek szempontjából milyen hátrányos és káros ez az állapot. *A költségvetés nem csupán arra szolgál, hogy megszabja a rendes évi gazdálkodásnak a szigorú határait, hanem egyúttal alapját képezi azoknak a pénzügyi lehetőségeknek és műveleteknek, amelyek a város saját rendes szükségletein túlmenően, az összesség életviszonyait emelni, a jövő fejlődést előmozditani hivatottak.* Rendezett háztartás és a tényleges viszonyoknak megfelelő, egyensullyal záruló költségvetés nélkül nem lehet szó semmiféle nagyobbarányú, bármilyen szükséges, vagy bármilyen hasznos beruházásról sem. A költségvetés megállapítása tehát mindkét szempontból égetően sürgős és továbbra nem halasztható, annál is kevésbé, mert az idő előrehaladottsága miatt — ha a tanács a költségvetést a husvéti szünet után nyomban be is terjeszti és a pénzügyi bizottság és a közgyűlés azt azonnal letárgyalja — a legjobb esetben május végéig vagy június elejéig mégis elhúzódik a döntés.

Az idei költségvetés összeállítása az eddiginél is fokozottabb gondosságot és körültekintést igényel, mert ha az új törvényhatósági bizottság — hivatásának megfelelően — meg akarja oldani a főváros gazdasági talpraállítását és keresztül akarja vinni az immár halaszthatatlan közérdekü beruházásokat: *a rekonstrukció munkáját a költségvetésnél kell megkezdeni.* E tekintetben különösen három irányadó szempontot kell érvényesíteni. Elsősorban *biztositani kell a költségvetés realitását.* Ez alatt azt értem, hogy egyfelől gondoskodni kell a tényleg szükséges összes folyó kiadásokról, de másfelől viszont törölni kell minden felesleges személyi és főleg dologi költséget. A főváros hatalmas szervezetében sok mód és lehetőség kínálkozik az okszerű takarékosság érvényesítésére. Határozottan állitom, hogy ezen a téren részben bizonyos egyszerüsítések, részben összevonások segélyével jelentős eredményeket lehet elérni, anélkül, hogy ezzel akár az igazgatás színvonalát leszállitanók, akár a gazdasági vagy kulturális érdekeket csorbitanók. A *költségvetés realitása mellett vissza kell állitani a mérleg egyensúlyát.* Tudomásom szerint a pénzügyi osztály által egybeállitott nyers tervezetben a folyó évi mérleg egyenlege 5—10 milliárd papirkorona különbözetet mutat, mint esetleges felesleget vagy veszteséget. Elhibázott pénzügyi politika lenne a főváros mai gazdasági helyzetében költségvetési feleslegre törekedni, mert ennek semmi célja és értelme nincs. De viszont nem szabad a mérlegnek jelentősebb hiányt sem feltüntetni, mert jórészben a háztartás egyensúlyának a biztosságától is függnek a szükséges pénzügyi műveletek.

A költségvetés összeállításánál számbajövő második fontos szempont *az adójövedelmek és a főváros magángazdaságából és egyéb erőforrásaiból származó jövedelmek közötti egészségtelen aránynak fokozatos megjavitása.* Míg az utolsó békeévben, vagyis 1913-ban a költségvetésben előirányzott 80 millió aranykorona bevételből: 39 millió volt az adóbevétel és 41 millió korona az egyéb bevétel, addig tavaly 90.7 millió aranykorona bevételből: 73.45 millió volt az adóbevétel és 17.3 millió az egyéb bevétel, beleértve ebbe a nagy közhasznú üzemek évi pénzszolgáltatását is. A bevételi források arányának ez az ijesztő eltolódása az általános gazdasági helyzetnek természetszerű következménye. Ezen a súlyos bajon máról holnapra segíteni nem lehet, azonban kétségtelen, hogy meg kell kezdeni az orvoslást, mert ha állandósul, a fővárosnak és a lakosságnak az anyagi elsorvadásához vezet.

Ezen a téren a segítségnek első sorban eredményes és keresztülvihető módja *a közhasznú községi üzemek üzleti feleslegeinek a*